Ženska moda 20. stoljeća kroz povijest u kontekstu kreiranja odjeće

Gotlin, Lea

Master's thesis / Diplomski rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:201:960310

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO - TEHNOLOŠKI FAKULTET
INDUSTRIJSKI DIZAJN ODJEĆE

DIPLOMSKI RAD

ŽENSKA MODA XX. STOLJEĆA KROZ POVIJEST U KONTEKSTU KREIRANJA ODJEĆE
FEMALE FASHION OF 20TH CENTURY THROUGHOUT HISTORY; IN THE CONTEXT OF CREATING CLOTHES

.

LEA GOTLIN

Zagreb, svibanj 2019

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO - TEHNOLOŠKI FAKULTET
INDUSTRIJSKI DIZAJN ODJEĆE

DIPLOMSKI RAD

ŽENSKA MODA XX. STOLJEĆA KROZ POVIJEST U KONTEKSTU KREIRANJA ODJEĆE
FEMALE FASHION OF 20TH CENTURY THROUGHOUT HISTORY; IN THE CONTEXT OF CREATING CLOTHES

.

Mentor:
Doc. PAULINA JAZVIĆ, ak. slik.

Autor:
LEA GOTLIN

Zagreb, svibanj 2019

SADRŽAJ:

1.UVOD.....1
2.POJMOVNO ODREĐENJE MODE.....2
3.MODA KROZ 20. STOLJEĆE.....3
3.1. MODA 1900-tih.....3
3.2. MODA 1910-tih.....6
3.3. MODA 1920-tih.....11
3.4.MODA 1930-tih.....22
3.5.MODA 1940-tih.....27
3.6.MODA 1950-tih.....30
3.7.MODA 1960-tih.....41
3.8.MODA 1970-tih.....50
3.9.MODA 1980-tih.....55
3.10.MODA 1990-tih.....63
4.ZAKLJUČAK.....72
5. MOJA INSPIRACIJA 73
6.LITERATURA.....74

SAŽETAK

Ovaj rad analizira promjene u modi 20. stoljeća. Promjene koje su se dogodile nakon Prvog i Drugog svjetskog rata, kao i one nastale utjecajem pokreta za osnaživanje žena, jačanja populacije *baby boomersa* i, općenito, otkrivanja moći odjeće i mode. Također, ističe i dizajnere koji su obilježili pojedina razdoblja mode 20. st. i naglašava koji su odjevni komadi bili najpopularniji kroz modna razdoblja od 1900. do 1990.-ih.
Ključne riječi: *ženska moda, 20. stoljeće, dizajn, promjene*

SUMMARY

This dissertation analyses changes in the 20th century fashion. Changes caused by First and Second World War. Also, it deals with changes caused by movements for women's empowerment, stronger influence of baby boomers on general population and discovering the power of clothes and fashion. Furthermore, this dissertation mentions designers who were crucial for certain periods in fashion of 20th century as well as explaining the most popular pieces of clothing throughout the century.
key words: *female's fashion, 20. century, design, changes*

1.UVOD

Ratovi su kroz povijest, osim geografskih granica država, mijenjali i modu. Tako poslije prvog svjetskog rata nailazimo na preklapanje različitih stilova i, općenito, drugačijeg ženskog pogleda na modni svijet. Promjena ženskog gledišta dogodila se ne samo zbog rata, nego i zbog izbivanja muževa iz domova tijekom rata. Također, krajem 19. st. po prvi puta nailazimo na dovoljno snažne medije koji su mogli utjecati na i oblikovati modu nadolazećeg stoljeća. Početak drugog svjetskog rata na modu je, isprva, djelovao razarajuće. Velike modne industrije, pogotovo pariške, bile su prisiljene prestati s proizvodnjom. Ipak, po završetku rata, dogodila se velika revolucija. Hlače, koje su do tada smatrane isključivo muškom odjećom, prihvaćene su kao i ženska, ugodna odjeća za slobodno vrijeme. Nadalje, svijet je počeo uviđati moć koju odjeća i moda donose što je, tijekom godina, ponovo oblikovalo nove modne pravce i pokrete.

2.POJMOVNO ODREĐENJE MODE

Definicija mode teško je odrediva. Moda je stil koji prevladava kroz određeno razdoblje, moda je stil koji je popularan u nekom vremenskom periodu ili stilski rečeno umijeće rađenja nečeg, koristeći ruke ili maštu.

3. ŽENSKA MODA KROZ 20.STOLJEĆE

3.1. 1900-te godine

1900-tih godina žensko tijelo je okarakterizirano takozvanom "S siluetom".
Za postizanje "S siluete" korišten je korzet, on je bio najbitniji odjevni predmet u ženskom ormaru. Noseći dugi korzet, ženski struk se činio uži, a grudi i bokovi šire te je time, uz haljinu i nekoliko detalja postignut ideal ženske ljepote toga vremena. Predstavnici tog doba bili su Charles Frederick Worth, Jacques Doucet, Jeanne Paquin koji započinju razdoblje *"haute couture"* [1]kuće toga razdoblja.
Bluze su bile napuhane, često sa čipkanim ovratnicima i detaljima poput širokih vrpci, dok su suknje pratile kukove te su ''padale'' ravno prema rubu suknje.

[1] Haute couture: visoka moda

- *Slika 1:*

https://www.pinterest.com/pin/430164201881114261/

Jacques Doucet, Evening dress
label: DOUCET 21, RUE DE LA PAIX, PARIS
1903. g.

- *Slika 2:*

https://www.pinterest.com/pin/470837336014408852/

CHEMISE AND DRAWERS, Corset
label: VELVET GRIP (on corset)
1900. g.

Frizura je najčešće bila velika punđa, često su se i umetali lažni jastučići u kosu kako bi se doimala viša. Nosili su se široki i veliki šeširi, nerijetko ukrašeni perjem, cvijećem, čipkom i vrpcama.

Već 1903. Paul Poiret sa svojim *"Confucius coat"* oslobađa se "S siluete" ravnim krojem i velikim obujmom istog.
Oslobađanjem od korzeta počinje doba svakodnevnog korištenja grudnjaka kao potpore u tom predjelu tijela.

- *Slika 3:*

https://www.pinterest.com/pin/221802350376327807/

Woman hat

Cca. 1900. g

- *Slika 4:*

https://www.pinterest.com/pin/578642252099875747/

Paul Poiret, Confucius coat

1903. g

3.2. 1910 godine

Tijekom ovog desetljeća, napuhane široke bluze *i fluted* suknje dalje ostaju popularne, kao i visoki struk i duge tunike nošene preko bluze i suknje A kroja dužine gležnja te takozvana ''*hobble*''[2] suknja.

- *Slika 5:* https://www.pinterest.com/pin/704391816469112 00/

Paul Poiret, Evening dress

Label: PAUL POIRET

1910-1911 g.

- *Slika 6:* https://www.google.hr/search?q=hobble+skirt&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjl1YLE4rjeAhVCLlAKHbdrAg4Q_AUIDigB&biw=1067&bih=493#imgrc=k1xOVi0i9isHAM:

Hobble suknja

[2] Hobble suknja: suknja koja se sužavala na njenom donjim dijelom, nerijetko sa povezom. To je bio kratkotrajni modni trend koji je svoj vrhunac doživio između 1908. i 1914. godine.

Tijekom prvog svjetskog rata (1914-1918.) žene su radi funkcionalnosti prisezale za praktičnom, radnom odjećom, ponekad su nosile i uniforme, kombinezone i hlače. Frizure ostaju iste kao i u prethodnom desetljeću; velika punđa, često su se i umetali lažni jastučići u kosu kako bi se doimala viša. Nosili su se široki i veliki šeširi, nerijetko ukrašeni perjem, cvijećem, čipkom i vrpcama, a krajem desetljeća mlađe su žene nosile popularnu frizuru zvanu "kratki bob".

U ovom desetljeću u Parizu javlja se orijentalizam te kreira kolekciju inspiriranu istim. Poiret organizira bal u kojem predstavlja svoju kolekciju u kojoj su dizajni inspirirani etničkim kostimima iz raznih dijelova svijeta, a najviše iz Indije i Kine.

- *slika 7:*

https://www.pinterest.com/pin/530932243540090874/

Bulloz, Day Ensemble

Label: PARIS Mon Bulloz 140 Champs Elysees

1910

- *Slika 8:*

https://www.pinterest.com/pin/451978512597888404/

Paul Poiret, Women's party costume

Label: PAUL POIRET-a Paris-December

1913

Paul Poiret, Jeanne Paquin i još mnogo poznatih *''haute couture''* dizajnera dizajniraju kapute ''*nukiemon*'' stila, sa Japanskim kimono vratnim izrezom, slobodnom tj. Širokom siluetom sa stražnje strane. Takav odjevni predmet načinjen od od samo jednog komada materijala prorezan po sredini

''Kabuki'' kostimi su bili iznimno popularni u vrijeme kada je kimono stil stekao svoju popularnost u zapadnoj Europi. Karakterizirali su ih : razmetljivi uzorci, jakih boja i uzoraka i date-eri stil ovratnika, silueta ''*nukiemon''* kao i pušten ovratnik sa stražnje strane.

- *Slika 9:*

https://www.pinterest.com/pin/533887730805498747/

Jeanne Lanvin, Evening dress

label: Jeanne Lanvin PARIS

1911

- *Slika 10:*

https://www.pinterest.com/pin/321796335853624018/

Amy Linker, Coat

label: AMY LINKER LINKER & Co.

RUE AUBER PARIS

1913

Iako datira iz 1907. godine, takozvana ''*Delphos*'' haljina jedan je od najpoznatijih dizajna Mariana Fortunytia,, haljina je plisirana, inspirirana grčkom. Haljina je zamišljena na način da prati prirodnu ljepotu tijela , za razliku od korzeta koji se do nedavno svakodnevno koristio. *''Delphos''* haljina nerijetko je imala šlep te predstavlja revoluciju u ženskoj modi toga vremena.

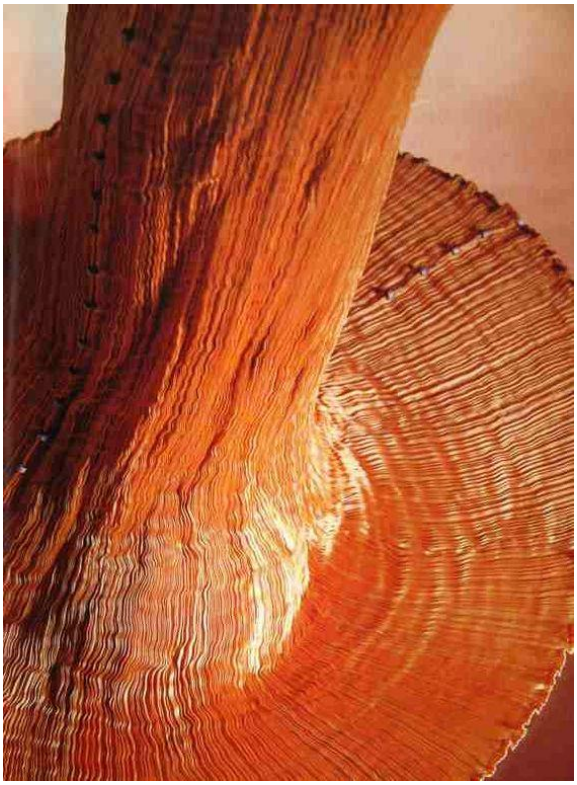

- *slika 11:*

https://www.google.hr/search?tbm=isch&sa=1&ei=FZbgW4HiL8OwkwWJ-Iq4Cg&q=delphos+dress+fortuny+1910&oq=delphos+dress+fortuny+1910&gs_l=img.3...21580.22697.0.22942.5.5.0.0.0.0.133.489.4j1.5.0....0...1c.1.64.img..0.1.130...0i30k1j0i8i30k1.0.T2OXJek3JHo#imgrc=_YVADHu6d2CwUM

'**Mariano Fortuny,** ''Delphos'' dress

1910

- *slika 12:*

https://www.pinterest.com/pin/13440498874068792/

'**Mariano Fortuny,** ''Delphos'' dress

1910

Fortuny je kasnije bio inspiracija mnogim dizajnerima, kao što je Maria Monaci Gallenga, kako dizajnima tako i posebnim načinom bojanja i izrađivanjem tekstila.
Redfern postaje poznat po svojim *''tailored suit*s [3]i sportskom odjećom tijekom ''Belle Epoque'' [4]u Parizu.

U svrhu dodavanja doze ženstvenosti u formu *''tailored suites''* dodao je cvjetne uzorke na ovratnik jakne ili npr. Nabore na suknji do koljena koji su bili ukomponirani u cjelokupnu strukturu . Ovakva suknja, u kojoj su se otkrivala koljena karakteristika je transformacije stila koji ćemo vidjeti u 1920-tima.

- *Slika 13:*

John Redfern, Day Ensemble

https://www.pinterest.com/pin/122300946110143332/

Label: REDFERN Paris

1915

[3] Taillored suits : odijela rađena po mjeri
[4] *''Belle epoque'' : razdoblje od 1871 do 1914, od kraja francusko-pruskog rata, sve do početka prvog svjetskog rata. Najčešće je poznato u modi kao razdoblje lijepe odjeće i luksuznog načina života.*

4.3. 1920-te GODINE

Na samom početku 20-tih godina 20-tog stoljeća bilo je popularno nositi odjeću visokog struka, odjevne predmete bačvastog oblika koji su zaklanjali obline i formirali siluetu u cjevastu strukturu. Tunike su bile popularne. Mlade žene koje su bile nazivane "*flappers"* nosile su suknje/haljine/kapute dužine koljena, čarapama boje kože i raznobojnim podvezicama. Dužine odjevnih predmeta varirale su od dužine koljena do pola dužine gležnja. Nakit je bivao upadljiv, uključujući velike broševe i duge nizove bisera. Kao frizura nošen je kratak bob, a od detalja karakteristični "*cloche*" šeširi[5]..

Veliku ulogu u 1920-im godina ima upravo Gabrielle Chanel, kasnije poznata kao "Coco" koja u središte pozornosti stavlja upravo funkcionalnu odjeću, ona utjelovljuje *tzv. "garçone",* novi stil karakteriziran kratkim frizurama, kraćim suknjama, ravnim krojevima inspirirani muškom odjećom itd.

- *Slika 14:*

https://www.pinterest.com/pin/543739354985131850/

Gabrielle Chanel, Evening dress

label: Gabrielle Chanel PARIS

1920.

[5] *"Cloche" šešir: uzak, zvonasti šešir sa remenom*

- Slika 15:

https://www.pinterest.com/pin/300967187583681032/

Gabrielle Chanel, Dress

label: CHANEL

1926

Chanel je dizajnirala poznatu *"little black dress" tj*. malu crnu haljinu 1926. godine. Ovaj model haljine imao je ogroman utjecaj na žensku modu uopće, te je upravo taj komad odjeće postao neophodan za svaku ženu.

1916. dizajnirala je kardigan-odijelo načinjeno od vunenog *jerseya* (vuneni jersey do tada je služio za izradu donjeg rublja) koje kasnije postaje prototip za *"Chanel suit"* tj. odijelo Chanel.

- *Slika 16:*

https://www.pinterest.com/pin/761390499210487 99/

Gabrielle Chanel, Little black dress

Label: CHANEL

1926

- *Slika 17:*

https://www.pinterest.com/pin/257550290892871 94/

Chanel wearing her wool jersey cardigan ensemble

Label: CHANEL

1928.

Među utjecajnijim dizajnerima tog perioda smatra se Madeline Vionnet. Ona koristi mnogobrojne inovacije kako bi maksimizirala ljepotu ženskog tijela na inovativan način kao što je tehnika drapiranja, rezanja odjeće na predjelu torza korištenjem igla i škarica, upotrebljava krep tkaninu te uvodi *"bias cut"* [6] tj. krojenje pod kutom od 45 stupnjeva.

[6] Bias cut- krojenje pod kutom od 45 stupnjeva.

- Slika 18:

https://www.pinterest.com/pin/133559945179638929/

Madeline Vionnet, Dress

1921

- Slika 19:

https://www.pinterest.com/pin/76139049935536222/

Madeline Vionnet, Dress

1921

Kasnije se ističe naizmjence presavijajući materijal poput origamija, Japanske tehnike presavijanja papira.

''*Lame*''[7] se često koristi 1920ih godina.

[7] Lame- materijal protkan sjajnim metalnim ili metaliziranim nitima

- Slika 20:

https://www.pinterest.com/pin/133559945179630685/

Madeleine Vionnet, Dress

label: Madeleine Vionnet

-prepoznatljiva origami tehnika preslagivanja materijala

1918.-1919. g.

- Slika 21:

https://www.pinterest.com/pin/441141725990065028/

Madeleine Vionnet, Evening Dress

Label: Madeleine Vionnet

-Lame

1922. g.

Madeleine Vionnet pokazuje veliku zainteresiranost za umjetnost, prema uzorcima se vidi utjecaj Japanske umjetnosti te prema novim pravcima i stilovima 20. stoljeća kao što su futurizam i kubizam. Ona je utjelovila svoj stil na geometrijskim oblicima

- *Slika 22:*

Madeleine Vionnet, "Henriette" evening dress
https://www.pinterest.com/pin/561683384761800742/
-uzorak zlatno-srebrne šahovnice, 28 dijelova
1923. g

- *Slika 23:*

Madeleine Vionnet, Evening dress
https://www.pinterest.com/pin/311733605452142343/

-Egipatski geometrijski uzorak

1927. g

Dok su Gabrielle "Coco" Chanel i ostali dizajneri dizajnirali avangardni stil, Lanvin nastavlja i dalje raditi elegantne, sofisticirane odjevne predmete *"robes de style"*[8].

Karakteristika njenog dizajna bile su nabujale suknje i sjajne dekoracije u romantičnom stilu obložene čipkom i vezom.

[8] Robes de style: stil popularan 1920-ih godina 20-og stoljeća, odlikovale su ga pune suknje, sa uskim ili širim prslukom, sa spuštenim strukom, ali suknja je ono što je obilježilo robes de style.

Odgovor na ovakav stil bio je pozitivan od strane konzervativnih klijenata koji nisu još prihvatili i prilagodili se na moderan stil novog doba.

- *Slika* 24:

Jeanne Lanvin, Evening dress
https://www.pinterest.com/pin/254734922643244921/

Egzotičan stil 1920ih godina, Astečko geometrijski motivi, srebrni metalik uzorci

1920-1924. g.

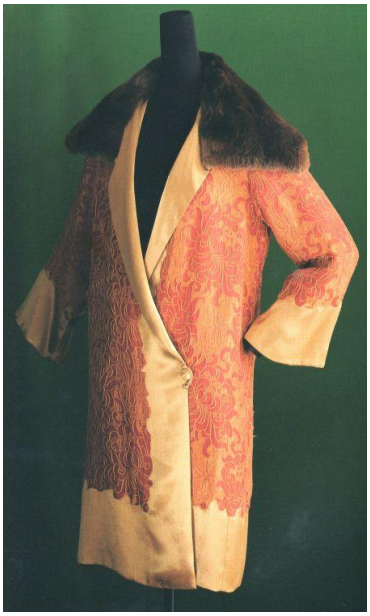
- *Slika* 25:

Paul Poiret. Evening dress

https://www.google.com/search?q=paul+poiret+evening+dress+1920&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiLxLfhsI7hAhVolIsKHaXSA1wQ_AUIDigB&biw=1280&bih=606&dpr=2#imgrc=6-OOQwpFv_rRHM:

Reprezentativna haljina 1920-tih godina

Tjekom 1920.-ih takozvane ''*Picturesque*[9] '' su često aplicirane na ženske haljine, dok je kroj zadržavao jednostavnu siluetu.

- Slika 26:

Paul Poiret, ''Mandarin'' coat

https://www.pinterest.com/pin/561613016006745132/

Label: PAUL POIRET a Paris

1923. godina

Kaput sa ''*picturescq''*

- Slika 27:

Liberty & Co.

https://www.pinterest.com/pin/467459636302698487/

Evening coat

-kaput od umjetne svile koja je stekla popularnost 1920-ih godina, a izumljena je

1883 u Engleskoj.

Label: LIBERTY LONDON

1925

Plesači su uživali u novom zvuku 1920-tih te su one su nazivane i jazz vremenom i bučnim dvadesetima, odjevni predmeti su imali pregršt šljokica i resica kako bi svaki pokret imao poseban efekt.

[9] ''Picturesque''- aplikacije sa slikama koje su se dodavale na haljine i odjevne predmete

Art Deco teži ka harmoniji između industrije i umjetnosti. Iako su se dizajneri ovog doba divili modernizmu, nisu odustajali od ručno rađene proizvodnje, te je upravo takva proizvodnja postala jedna od glavnih značajki ovog pokreta.

Obzirom da se dužina suknje u ovom desetljeću popela do koljena, cipele imaju bitnu ulogu te one dobivaju drukčiji oblik.

- Slika 28 :

Lucien Lelong, Evening dress
https://www.pinterest.com/pin/289637819782652597/
Label: LUCIEN LELONG 16 RUEMITIGNON PARIS
sredina 1920. g

- Slika 29:

Andre Perugia, pumps
https://www.pinterest.com/pin/470133648600192861/
1920-1930. g

Moda 20. stoljeća pomjera se u potpuno drugom smjeru; nakon prvog svjetskog rata, korzet, koji je definirao žensko tijelo u potpunosti se odbacuje, umjesto njega se uvodi grudnjak kao sredstvo podrške .

- Slika 30:

Anonymous

https://www.pinterest.com/pin/146367056609690654/

Brasserie, 1920

Josef Hoffmann i Koloman Moser osnovali su *"Wiener Werkstätte* [10]" 1903. godine. Kako bi postigli svoji naum da umjetnički napor mora prožimati sve aspekte svakodnevnog života, oni osnivaju tekstilni odjel 1905. godine, a modni odjel 1911. godine. Odjel za tekstil imao je ulogu izrade materijala koji je moderan ali da i dalje sadrži notu ručno rađenog proizvoda, a modni je tragao za novim odjevnim komadima, inovativnijim dizanima haljina kao što su one opuštenijeg kroja.

[10] "Wiener Werkstätte- bio je produkcijska zajednica vizualnih umjetnika u Beču u Austriji koja je okupila arhitekte, umjetnike i dizajnere koji rade u keramici, modi, srebru, namještaju i grafičkoj umjetnosti; smatra se uvoditeljem modernog dizajna, a njegov utjecaj može se vidjeti u kasnijim stilovima kao što su Bauhaus i Art Deco. Osnovan je1903. godine od strane Kolomana Mosera i Josefa Hoffmanna

- Slika 31:

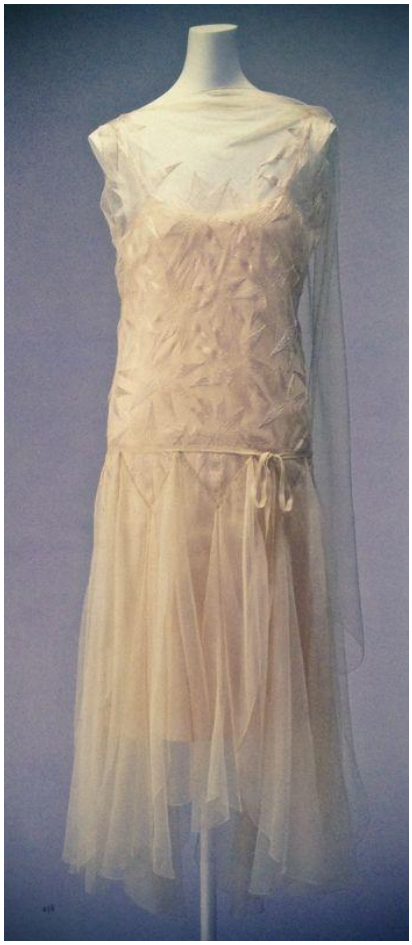
Wiener Werkstätte: Mathilde Flögl

"Hobby textile"; Gown

https://www.pinterest.com/pin/328340629069294990/

Label: WIENER WERKSTÄTTE

1928. g

- Slika 32:

Madeleine Vionnet, Evening dress

https://www.pinterest.com/pin/487162884662419783/

-Rozi svileni vez sa zvjezdastim uzorcima, kapuljača

Label : MADELEINE VIONNET DÉPOSÉ 64397

1929 g.

4.4. 1930. GODINE

Odjevni predmeti spuštenog struka 20ih godina ovog stoljeća ustupili su mjesto gracioznoj ženstvenosti 30im godinama ovog stoljeća. Pariški dizajneri visoke mode uvode krojenje pod kutom od 45 stupnjeva (*bias cut)* koje čini materijal pogodnim da klizi preko oblina tijela.

Popularne su bile duge, jednostavne i pripijene satenske večernje haljine, nerijetko sa kratkim "sirena" šlepom.

Često su haljine sa dubokim prorezom na leđima bile nošene, širokim naramenicama koje se križaju.
Tijekom dana nosili su vunena odijela s jastučićima za ramena i suknje do koljena.

Nerijetko su nošeni široki reveri i valoviti, srcoliki i padajući ovratnici.

Popularne su bile lisičja krzna i ovratnici, kao i mali šeširi ukrašeni ukrasnim perom ili cvjetnim detaljima, koji su se nosili u koso. Kosa je bila kratka i blizu glave, često sa blagim valovima prstiju na kosi. Sport i odjeća za plažu utjecali su moderne haljine, a preplanulost je prvi put postala popularna.

Široka podstavljena ramena izumljena 1933. od strane Else Sciaparelli imala je snažan utjecaj na svakodnevnu modu.

"Bias cut" tj dijagonalni rez postaje korisna tehnika 1930ih godina, kada se oživljava svijest o ženskoj silueti u modi. (slika 33)

Lagan materijal postaje popularan 1930-ih godina kao i printevi različitih boja i uzoraka kao efektivna metoda dekoriranja haljina dok je kroj pratio čistu liniju. (slika 34)

- Slika 33:

Madeleine Vionnet, Evening dress

https://www.pinterest.com/pin/187884615689884522/

1932. g

- Slika 34:

Madeleine Vionnet, Evening dress

https://www.pinterest.com/pin/555279829050653813/

1933. g

Gabrielle Chanel je imala snažan utjecaj na modu od 1910. g koristeći materijal namijenjen za donje rublje u svrhu večernjih haljina visoke mode.(slika 35)

- Slika 35:

Gabrielle Chanel

https://www.pinterest.com/pin/309904018099396689/

LABEL: CHANEL CANNES- 31 RUE CANBON PARIS – BIARRITZ

1930.g

-ova haljina primjer je tipične haljine 1930. g

- Slika 36:

Jeanne Lanvin

https://www.pinterest.com/pin/120612096255148381/

LABEL: Jeanne Lanvin Paris UNIS FRANCE ETE 1934

Summer 1934. g

Elsa Schiaparelli vodila je modu 1930. godina.

Žarka roza bila je boja po kojoj je Schiaparelli bila prepoznatljiva. Elsa je doživljavala nove umjetne materijale veoma vrijednim, a ne samo zamjenom za prirodne, pa ih je rado koristila u svojim modelima.

Predlagala je ideje o visokoj i niskoj klasi kroz upotrebu umjetnih materijala.

- Slika 37:

Madame Grés

https://www.pinterest.com/pin/665125438697399955/

Evening dress

1944

-sredinom tridesetih Madame Grés postaje poznata po ekstravagantnoj odjeći od svilenog jerseya u klasičnom grčkom stilu

- Slika 38:

Elsa Schiaparelli

https://www.pinterest.com/pin/407716572507433592/

Evening Cape

1938. str

- Slika 39:

Elsa Schiaparelli, Evening Dress

https://www.pinterest.com/pin/473792823292819389/

1937. g

-haljina sa printom, vrlo popularna 30-ih godina prošlog stoljeća

- Slika 40:

Anonymous, ski suit

https://www.pinterest.com/pin/508132770429185373/

1930. g.

- Slika 41:

Jean Patou, Beachwear

https://www.pinterest.com/pin/214272894756060696/

LABEL: Jean Patou ET VOYAGE

1929. g

4.5. 1940. GODINE

Obzirom na rat, u 40-im godina došlo je do nestašice materijala, a to traje do kraja ovog desetljeća. Odjeća je rađena sa minimalno materijala, pokojim naborom i bez dodataka. Suknje su nošene malo ispod koljena, ravnog kroja, kombinirane sa jaknama sa pojačanjima na ramenima.

U svim zemljama posebni časopisi i brošure pružaju savjete o preoblikovanju stare odjeće ili o tome kako napraviti novu odjeću iz kombinacije starih.

Mnogi muškarci i žene nosili su uniforme.

Od 1942. nadalje, određena odjeća napravljena je pod državnim programom komunalnih usluga koji je osiguravao materijale. Mogu se identificirati pečatom „CC41“, koji je skraćenica od Zakona o civilnoj odjeći iz 1941.

Tijekom rata modni dodaci su bili važni zbog njihove relativne dostupnosti; visoke cipele sa platformama ili sandale, i visoki cvjetni šeširi bili su moderni.

Nosila se duga kosa, stiliziranih valova i kovrča**,** te takozvani *''victory rolls''* vrhu glave.

U Parizu je za vrijeme njemačke okupacije ostalo samo nekoliko kuća visoke mode

- slika 41:

Jeanne Lanvin, Day Ensamble

https://www.pinterest.com/pin/298785756508792862/

LABEL: JEANNE LANVIN PARIS 22 Frg St HONORÉ
1940-1944 g.

- slika 42:

Callot Soeurs, Day Ensamble

https://www.pinterest.com/pin/474848354435717664/

LABEL: Callot Soeurs Ltd LONDON

1940. g

- Slika 43:

(s lijeva na desno)
https://www.pinterest.com/pin/622974560934204833/

1. **Marie Louise Bruyére**, 1945.g
   -hat
2. **Helen & René**, 1945. g
   -turban
3. **Caroline Ranchin**,1943. g
   -turban
4. **Albouy**, 1943 g
   -turban
5. **Marie Louise Bruyére**, 1944 g.
   -turban
6. **Janine**, 1945 g.
   -turban

- Slika 44:

https://www.pinterest.com/pin/537054324291495786/

Jacques Fath, Day Ensamble

LABEL: JACQUES FATH PARIS

1940-1944. g

4.6. 1950. GODINE

Nova epoha u modi obilježena je 12. veljače 1947. godine otvaranjem kuće Christian Dior. Prvu *"haute couture"* kolekciju nazvao je *"Ligne Corolle*" (linija čaše), ali ga je modni tisak nazvao *"New Look",* jer je gotovo sve o tome bilo novo. Jednostavna jakna za odijelo, mali reveri, uski struk koji je naglašavao bokove, i iznad svega uska ramena. Prijeratni stil naglašenih ramena sa jastučićima i uskim strukom ostaje u trendu tijekom rata, ali nakon njega dolazi period u kojem prvi put u više od desetljeća nije bilo pojačanja za ramena. Jednako su novi bili i ekstremno široka suknja dužine listova, ravne šešire širokih obruča, cipele s visokim potpeticama i duge rukavice

Isprva je, zbog nedostatka potrebnih materijala, novi stil mogao biti proizveden samo polako, ali ubrzo su bezbrojne privatne krojačice bile zauzete ispunjavanjem sna o novom izgledu. U proljeće 1948. slijedila je Diorova "*Ligne Envol"* (olovka) koja je uvela uske suknje s poznatim Dior prorezom, podloženim materijalom za laganu šetnju. Najlonske čarape su bile u velikoj potražnji, ostavljajući sjajan rajon i vunene čarape zauvijek u prošlosti.

Nakon rata, novi modni ''izum'' stvorio je trajan dojam. 5. srpnja u Parizu francuski inženjer strojarstva Louis Réard predstavio je svoj dvodijelni kupaći kostim koji je nazvao bikinijem. Iako su od 1928. već postojala kupaća odijela iz dva dijela, Réardov bikini se istaknuo zbog izrazito oskudnog kroja. Bikini, međutim, nije bio općenito prihvaćen sve do kasnih 1960-ih

Još jedna silueta koja je bila popularna je *"pencil skirt"*[11]. Dnevni izgled sastojao se od jakne i suknje ili dnevne haljine od tvida i vune.

Uske haljine ili pune suknje viđane su ili od jednobojne tkanine ili cvjetnih uzoraka.

Popularni su bili kardigani duljine struka, šeširi su bili ili jako mali ili veliki i široki.

[11] ''pencil skirt'' – uska suknja

Frizura je često bila kratka i stilizirana kovrčama ili duga vezana u jednostavne šinjone ili repove.

1950. godine Pariz je ponovno postao glavni grad mode. Christian Dior diktirao je linije - svake sezone bio je spreman : H-Line iz 1954., na primjer, koji je prvi put odbio uski struk i slavnu *A-linu* iz 1955. godine. dizajneri Pierre Balmain, Jacques Fath, Hubert de Givenchy, Cristobel Balenciaga, a u Italiji Emilio Schuberth i Emilio Pucci. Godine 1954. Chanel je ponovno otvorila svoj salon i reklamirala je poznato odijelo s opuštenom, širokom jaknom i blago proširenom suknjom u izravnom kontrastu s Diorovim krupnijim, skrojenim stilom. Godine 1957., nakon smrti Christiana Diora, slijedio je Yves Saint Laurent. Njegov trapez, ili ''šator'', u kojem se usudio negirati ženski lik, bio je senzacionalan, iako kontroverzan.

U koktel haljinama, žene su preferirale ekstremne dizajne poput Diorove kupole ili Givenchyjevog izgleda balona. Novi sintetički materijali kao što su najlon, perlon, dralon, trevira, terilen, elastika i imitacija kože ispunili su san o modi za sve. ''*Drip dry''* [12]*i ''wash and wear*[13]**''** bile su čarobne riječi oglašavanja, koje su glačanje potisnule u prošlost. Za tinejdžere, u slobodno vrijeme bilo je traperica, kapri hlača i balerinka. Djetinjasta kratka spavaćica s cvjetovima, zvana*''baby doll''*[14], bila je novost u svijetu mode. Agresivni intelektualni tinejdžeri privukli su francuski egzistencijalizam i nosili crne hlače, usku crnu kožnu odjeću i crne čarape umjesto prozirnih najlon *hulahopki.*

Pažljivo odabrani modni dodaci bili su dio moderne svakodnevne odjeće. Cipele s zaobljenim vrhovima i četvrtastim petama razvile su se 1955.-1956 do njihovog poznatog šiljastog oblika i štikli.

[12] ''drip dry'' – izreka za tkaninu ili odjevni predmet uopće koji se nakon pranja ovjesi te se ne gužva

[13] ''wash and wear''- naziv za tkaninu ili odjevni predmet uopće koji se nakon pranja i sušenja može bez prethodnog glačanja ili tretiranja obući

[14] ''baby doll'' – naziv za haljinu nalik na spavačicu, popularnu i izumljenu u 50-im godinama 20. stoljeća.

Njemačka moda zimskih sportova postala je međunarodni model. Skijaške hlače Marije Bogner, "*Bognerovke",* postale su domaćim riječima u Sjedinjenim Državama, kao i prva jednokratna elastična skija, koju je Bogner izumio 1955. godine.

- Slika 45:

Christian Dior, "New Look"

https://www.pinterest.com/pin/379498706097465394/

1947. g

-ova kolekcija je uvod u razdoblje mira koji slijedi nakon rata nazvana *"new look"* koji postiže svjetski uspjeh; okarakterizirana je blago zaobljenim ramenima, uskim strukom i širokom suknjom koji je popriličan kontrast oštrom stilu iz ratnog doba.

- Slika 46:

Christian Dior, Coat Dress

https://www.pinterest.com/pin/107593878584842565/

Autumn/ Winter 1947. g

- slika 47:

Christian Dior, Evening Dress

https://www.pinterest.com/pin/909164862106542 66/

LABEL: Christian Dior PARIS MADE IN FRANCE AUTOMNE – HIVER 195575917
Autumn/ Winter 1955. g

- slika 48:

Roger Vivier/ Christian Dior, Pumps https://www.pinterest.com/pin/329677635224055393/

LABEL: Christian Dior créé par Roger Vivier RITZ

Kasne 1950.-e

1953. Dior je otvorio odjel za licenciranje ''Daimaru'', japanski odjel se odmah prijavio za licencu te se Daimaru Dior Salon otvorio iste godine. Tako su haljine visoke mode ''Dior'' proizvađane u Japanu.

Kada je Christian Dior preminuo 1957. godine te kada je 21-godišnji Yves Saint Laurent preuzeo modnu kuću te je to bilo razdoblje tranzicije te tada dolazi do masovne proizvodnje odjeće.

"Trapez" silueta postiže veliki uspjeh. Korištene su klasične tehnike *''haute couturea'',* kao i također novi koncept apstraktne forme tijela.

- slika 49:

https://www.pinterest.com/pin/399905641890014330/

Daimaru Dior Salon, Cocktail Dress made by Yves Saint Laurent

LABEL: Christian Dior EXCLUSIVITE POUR LE JAPON par DAIMARU
1958. g
-ova haljina napravljena je od Japanske tkanine, ovo je poseban dizajn sa

"zouave" suknje koju je dizajnirao YSL, koji je preuzeo kuću Dior 1957. godine

- slika 50:

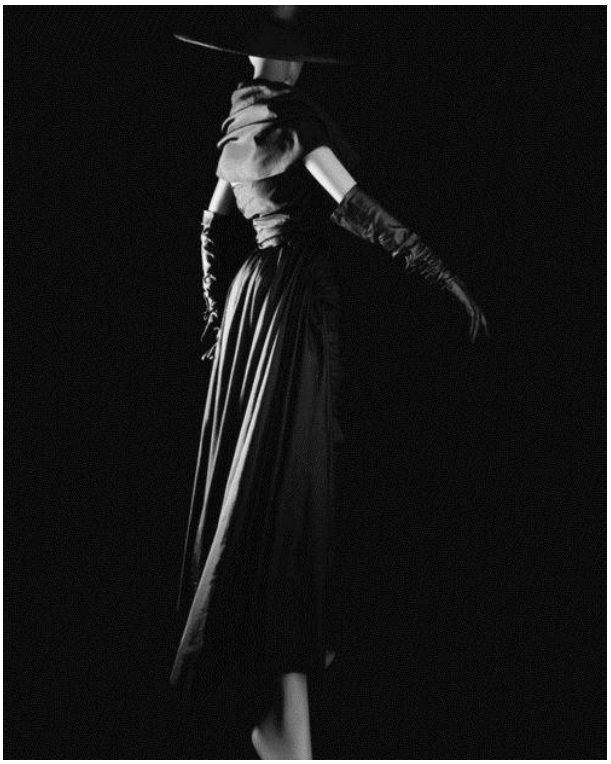
https://www.pinterest.com/pin/676665912739795302/

Yves Saint Laurent/ Christian Dior

"Trapeze" Dress

1958. g
-ovo je prvi odjevni komad koji je YSL dizajnirao kada je preuzeo modnu kuću "Dior"

Cristobal Balenciaga bio je vrhunac mode 1950-ih godina. On je bio jedan od rijetkih dizajnera koji je znao i krojiti i šivati te je tvorio kompleksne forme pomoću tehnika krojenja.

- slika 51:

https://www.pinterest.com/pin/230668812325604122/

Cristobal Balenciaga, Day Dress

LABEL: BALENCIAGA 10, AVENUE, GEORGE V PARIS

Jesen/ Zima 1948. g

-ova haljina je napravljena 1948. godine te. Ona odražava trend čežnje za elegancijom u klasičnom obliku, sličan užurbanom stilu 19-og stoljeća. On je okarakteriziran obiljem tkanine ali ova haljina je iznenađujuće lagana To je bila učinak Balenciagine uglađene tehnike.

slika 52:

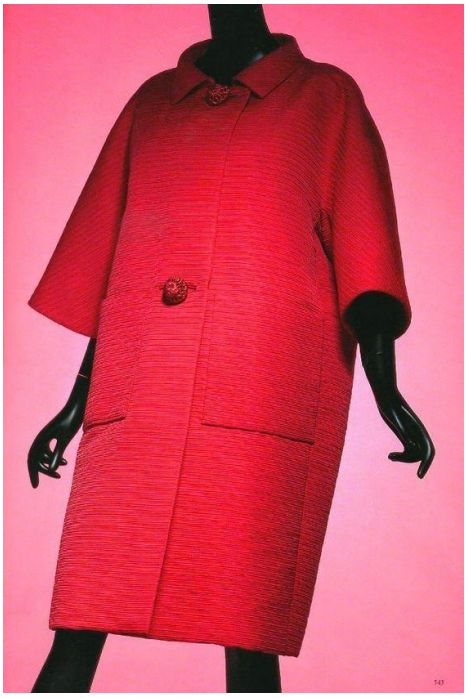
https://www.pinterest.com/pin/333407178650478992/

Cristobal Balenciaga, Day Dress

LABEL: BALENCIAGA 10, AVENUE, GEORGE V PARIS 52808

1955. g

-stil koji naglašava sve klasične i elegantne oblike prošlosti karakterističan je za 1950. godinu.

- slika 53:

Cristobal Balenciaga, Coat

https://www.pinterest.com/pin/343751384048390565/

LABEL: BALENCIAGA 10, AVENUE, GEORGE V PARIS 28463
1955. g

- slika 54:

Cristobal Balenciaga, Cocktail Dress

https://www.pinterest.com/pin/262756959485494034/

Jesen/ Zima 1960. g

- Slika 55:

Cristobal Balenciaga, Cocktail Dress

https://www.pinterest.com/pin/237705686551630326/

LABEL: EISA

Proljeće / ljeto 1959.

-ovaj komad je obilježen značajkama Cristobalovih haljina, apstraktnost tijela; kratke haljine, spušten struk, forma trapeza koja se širi od ramena do ruba.

Pierre Balmain postaje samostalan 1945. godine i njegovi glavni klijenti su bile dame visokog staleža poznate kao *''Jolies Madames''*. Zajedno s Diorom, Balmain je bio jedan od modnih dizajnera kjoji je oživio klasičnu eleganciju u Parizu 1950-ih godina. Slika 57 pokazuje da su elegantni printevi bili u modi.

- Slika 56:

Cristoban Balenciaga, Day Dress

https://www.pinterest.com/pin/432416001712975137/

Jesen /zima 1957. g

-1951. godine C.Balenciaga kreira *''semi-fitted look''* koji se izražava prostorom između tijela i haljine. Ovime se postavlja pravac u modi.

- Slika 57:

Pierre Balmain, Evening dress

https://www.pinterest.com/pin/105482816258536261/

LABEL: PIERRE BALMAIN PARIS 80.030

Proljeće/ ljeto 1956. g

Slike 58 i 59 pokazuju uzak struk i široku suknju koja je karakteristična za stil 1950- ih godina.

- slika 58:

Robert Piquet, Evening dress

https://www.pinterest.com/pin/463448617900500381/

LABEL: ROBERT PIGUET PARIS 18662C

1950. g

- slika 59:

Jacques Fath, Evening dress

https://www.pinterest.com/pin/113082640627389169/

LABEL: JACQUES FATH PARIS

1953. g

- slika 60:

Gabrielle Chanel, Day Ensamble

https://www.pinterest.com/pin/216806169546990911/

LABEL: CHANEL

1950. g.

-Chanel se vratila u svijet mode 1954. godine; originalno kardigan-odijelo iz 1920ih se smatralo staromodnim.
-ovo su odjela od vunenog jerseya

- slika 61:

Claire McCardell, Swimsuit
https://www.pinterest.com/pin/616848798967744475/

LABEL: claire mccardell clothes by townley

1950-1954. g

-McCardell kreira svježu, jednostavnu američku sportsku odjeću koja postaje popularna.
-ovo je nova forma kupaćih kostima, originalno sa remenom na struku.

4.7. 1960. GODINE

Godine od 1959. do 1963. bile su prijelazno razdoblje od izrazito ženstvenog stila iz pedesetih godina prošlog stoljeća do tinejdžerskog stila narednih godina.

Tinejdžeri su nosili široke podsuknje, dok su zrele žena odabirale uske haljine koktel haljinu, ekstravagantno slojeviti izgled, s uskom podsuknjom ispod kraće suknje tulipana. Moda iz 1960-ih počela je 1964. godine. "Swinging London" je postao modna metropola mladih. Mary Quant i njezine male djevojačke haljine do bedra punile su naslovnice. Njezin mini-stil nije trebao biti elitistički, već popularan; tako je prodavala vlastite modne čarape, bez kojih se mini-stil jedva nosio. Izrazito nagnuta kosa Vidal Sassoon također je bila novitet. Pandan izgledu Mary Quant bio je egzotični ''BIBA LOOK'' Barbare Hulanicki iz Londona. Twiggy je postala najpoznatija manekenka i "najskuplja stabljika graha na svijetu". Tankost je od tog trenutka postala uvjet ljepote. Godine 1964. Rudi Gernreich je predstavio svoj toples kupaći kostim koji je korespondirao tendenciji seksualnog oslobođenja. Također je izumio ''grudnjak bez grudnjaka''.

Pariški dizajneri sudjelovali su u mladenačkoj nekonvencionalnosti *''ready to wear'' (prêt-à-porter)* samo nevoljko.

Yves Saint Laurent predstavio je odjeću s velikim aplikacijama pop-art slika u šokantnoj ružičastoj, Mondrijanovoj kolekciji s kontrastnim linijama i površinama, a 1966. i transparentnim izgledom. Paco Rabanne je stvorio metež s mini haljinama od plastike i metala, a kreacije Pierrea Cardina isticale su izreze i oblikovane strukture. Moda Andréa Courrègea imala je najveći utjecaj u euforiji svemirskog doba. Njegove sluškinje s mjesecom, srebrne šljokičaste hlače, bijele sintetičke čizme i bijele sunčane naočale s prorezima za gledanje, predstavljale su čisti futurizam. Za sve protivnike mini suknje, hlače su bile popularne u svim zamislivim oblicima, formama i duljinama, ali prije svega traperice. *''pants-suit''* zauzela su mjesto tradicionalnog odijela. Često se super kratka mini haljina nosi kao tunika preko hlača. Širina nogavice ispod koljena postajala je sve šira. Pravilo je bilo : što je šire zvono, to je više "*chic*".

Hipijeva haljina iz 60-ih

Na trenutak 1965. činilo se kao da se mlađa generacija oprostila od mini suknje, jer je moda oponašala film "Dr. Zhivago", s dugim kaputima i ruskim kapama. Izgledi *hipija i beatnika*, prosvjedujući protiv konzumerizma, stajali su u ideološkom i stilskom protivljenju trenutno popularnoj modi, mješovitim i usklađenim međunarodnim seljačkim kostimima, poput poncha, peruanskih šešira, eskimskih čizama, indijskih bluza i afganistanskih jakni. Mladi ljudi šivali su cvijeće na trapericama, nosili su diskete ili pokazivali svoja gola tijela, oslikana samo cvijećem. Kreativnost je dobila slobodnu vladavinu, pod geslom "ručno izrađena je šik": majice su batikirane ili obojane, traperice izvezene, kape ušivene, remeni s kožnatim resama, pleteni srebrni nakit, prsluci, pleteni džemperi, ali hipi tržište je brzo preuzeto.

Odijela Pierrea Cardina s visokim vratnim izrezom bez revera ili ovratnika ili s malim ovratnicima za mandarine (ili "Nehru") stvorila su bijes i usvojili su ih Beatlesi. Radikalniji su bili engleski modisti, za koje su nosili parke i Clarkove cipele. Beatlesova "kosa" postala je generacijski sukob. Nakon 1965. muškarci su preferirali šareni etnički *hippi* izgled. Košulju su zamijenile dolčevite.

- Slika 62:

André Courrèges, Mini Skirt

https://www.pinterest.com/pin/263531015681919019/

1967. g.

-mini suknje se javljaju 1960-ih godina

- Slika 63:

André Courrèges, Pantsuit

https://www.pinterest.com/pin/341007003025402129/

LABEL: COURRÈGES PARIS

Jesen/ Zima 1967. g

- Slika 64:

André Courrèges, Dress

https://www.pinterest.com/pin/357473289158876961/

LABEL: **Courrèges PARIS 60351**

1967. g.
-jednostavan A kroj, tipična za 1960. godine

- Slika 65:

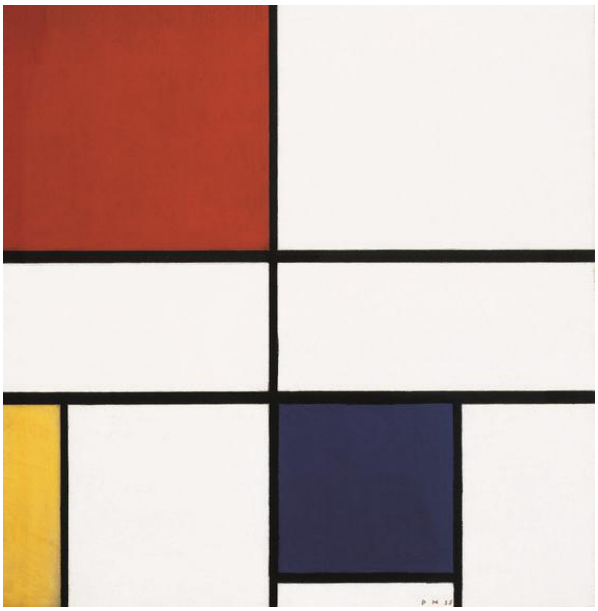
Yves Saint Laurent, Dress

https://www.pinterest.com/pin/202873158194284190/

LABEL: YVES SAINT LAURENT PARIS

Proljeće / ljeto 1967. g

-"mini" haljina

- **Piet Mondrian,** Composition with Red, Yellow and Blue, 1928. https://www.pinterest.com/pin/292804413244569397/
- →Wilhelm- Hack-Museum, Ludwigshafen on the Rhine

- Slika 66:

Yves Saint Laurent, "Mondrian dress" https://www.pinterest.com/pin/322781498286297759/

LABEL: YVES SAINT LAURENT PARIS

Jesen/ Zima 1965. g

1965. godine kad je YSL kreirao *"Mondrian Look"* i sljedeće godine je *"Pop Art Look"* bio predstavljen. Umjetnost postaje modni motiv. Sa jednostavnim krojevima 1960-ih godina, fotografije slike bile su direktno aplicirane na haljine. Od tada na dalje, moda je bila inspirirana umjetničkim stilovima koja je bila popularna u to vrijeme kao što je *"Op Art"* i psihodelični dizajn, te se time modni dizajn razvijao u drugim smjerovima. Gore navedeni, na slici 66, YSL dizajn nazvan *"Mondrian Look"* uvodi novu eleganciju u *"haute couture"* tj. u visoku modu.

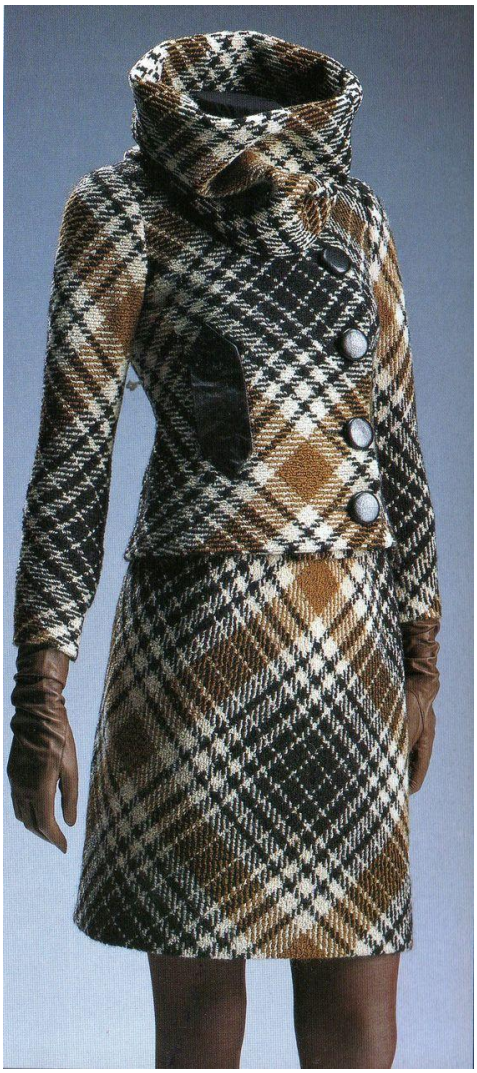
- Slika 67:

Pierre Cardin, Dress
https://www.pinterest.com/pin/559432203 48584611/

LABEL: Pierre Cardin PARIS

Jesen/ Zima 1966. g

-bez obzira na to što su 60-e bile era masovne proizvodnje, ovakvi komadi bili su veoma cijenjeni baš zbog delikatnog ručnog rada

- slika 68:

Pierre Cardin, Suit
https://www.pinterest.com/pin/107242 034848129371/

LABEL: Pierre Cardin PARIS

Jesen/ Zima 1966. g

1966. Paco Rabanne je debitirao sa svojom linijom visoke mode. Poništio je vjerovanje da odjeća mora biti napravljena od konca i materijala i šokirao mnoge uporabom plastike. Ova dva primjera (slika 69. i 70.) dizajni su ranog doba njegova rada.

Metalni materijali koje je koristio čini upečatljiv kontrast sa kožom.

1960-ih godina srebrni metal imao je važnu ulogu, kao i u umjetnosti tako i u filmu.

- slika 69:

Paco Rabanne, Dress

https://www.pinterest.com/pin/109353097175917320/

1967. g

- slika 70:

Paco Rabanne, Top i Suknja

http://coutureallure.blogspot.com/2010/02/weekend-eye-candy-paco-rabanne-1967.html

LABEL: paco rabanne paris

Proljeće/ ljeto 1969. g

- Slika 71:

https://www.pinterest.com/pin/453596993689458473/

  - **Anonymous,** Dress (lijevo)

    1965.g, American

  - **Harry Gordon**, Poster Dress, Paper Dress (desno)

LABEL: POSTER DRESS

1968. g

-haljine s motivima ''op arta''

- slika 72:

Anonymous, ''Souper Dress'' Paper Dress

https://www.pinterest.com/pin/514043744943527984/

LABEL: Souper Dress

1969. g

-haljina sa motivima ''pop arta''

- Slika 73:
  Beth Levine /Herbert Levine
  https://www.pinterest.com/pin/459437599480477468/
  "Barefoot in the Grass" Sandals
  1968. g

- Slika 74:
  Hi Brows
  https://www.pinterest.com/pin/452048881329447904/
  Boots
  1965-1969. g

- Slika 75(lijevo) :

Rudi Gernreich, Topless Swimsuit

https://www.pinterest.com/pin/786018941194385011/
LABEL: RUDI GERNREICH DESIGN FOR HARMON KNITWEAR

1964. g

- Slika 76(desno) :

https://www.pinterest.com/pin/103019910205272053/

Rudi Gernreich, Swimsuit
LABEL: RUDI GERNREICH DESIGN FOR HARMON KNITWEAR

4.8. 1970. GODINE

"Uradi što hoćeš" bio je modni moto ranih 1970-ih. Javljaju se ideali hipija :"svi smo jednaki", pojavljuje se ideja o *unisexu*. Ručno rađeno je *in*, od košulja od batika[15], pletenih šalova i kukičanih kape do puloverskih džempera od ručno predene vune.

Nepotpuno izražavanje postaje popularno, a rabljeni (*''secon hand'')* odjevni komadi više nisu bili korišteni samo od strane potrebitih. Sam grudnjak je postao "žrtva" općeg oslobođenja od svih ograničenja. Feministkinje su govorile o "oslobođenim njedrima". Nedostajale su upute od strane dizajnera visoke mode; čak su se i pariški dizajneri našli u krizi. Moda je morala biti raznovrsna, nekomplicirana, izvorna i individualna, a duljina ruba suknja je varirala između "mini", "midi" i "maxi" prema hirovima i raspoloženju.

Teško da je ijedan drugi odjevni komad bila toliko velika senzacija kao vruće hlače 1971-1972.

One se nisu nosile samo kao super kratke ljetne gaćice, već su i se nosile zimi u kombinaciji sa debelim vunenim čarapama. Vruće hlače su bile protuteža te su bile nadoknađene dragim maxi jaknama i cipelama visoke platforme. Hlače su generalno dovele do toga da se zanemaruju sporovi o dužini odjevnih predmeta. Nosile su se uske golf hlače duljine koljena, široke *gauchos, knickers* hlače, *culottes*, harem hlače, *''drainpipe''* hlače, široke Marlene Dietrich hlače, i - još uvijek do 1974-zvono hlače. Traperice su postale univerzalna odjeća, koja je prelazila sve klasne i starosne granice. Jakne, puloveri, prsluci i majice čvrsto su bili uski uz tijelo.

Puloveri su imali izražene duhovite motive poput drveća, kuća ili automobila.

Party odjeća "maxi" dužine (večernja odjeća je izašla iz mode) imala je hrabre uzorke kao što su Vasarelyjeva grafika, pop-art ili Hundertwasser slike.

Nakon 1974. slijedio je niz "*lookova*" bez konstituiranja jedinstvenog stila. Godine 1975. pojavili su se kaftani i "kineski look" s kratkim prošivenim jaknama. Godine 1976. dominira

[15] Batik- **tehnika** ručnog oslikavanja tekstila, svile, pamuka, pa čak i nekih mešavina sa sintetičkim vlaknima

bliskoistočni izgled, harem hlače u kombinaciji sa tunikama preko njih, a kasnije i slojeviti izgled. Majstor folklorne mješavine bio je japanski dizajner Kenzo (Takada), čiji je pariški butik "Jungle Jap" imao odlučujući utjecaj. Svakidašnja moda, s druge strane, bila je prilično konzervativna, s kišobranskom (ili goredom) suknjom, koja je bila dužine odmah ispod koljena.

Godine 1976. modni tisak euforično je izvještavao o zbirci Yves Saint Laurenta "*Ballets Russes-Opéra*". Bio je to elegantan seljački pogled s dugim, širokim suknjama svjetlucavih svilenih i bolero- jakni u neočekivanim kombinacijama boja kao što su crvena, boja jorgovana, narančasta i ružičasta, nježne fine bluze sa širokim rukavima i zlatnim turbanima.

Počevši od 1977. punk odjeća snažno je utjecala na modu sljedećih nekoliko godina. Anti-buržoaska, "bez-budućnosti" generacija šokirala je svojim brutalnim izgledom: sigurnosne igle (''ziherice'') kroz obraze i ušne, ogrlice za pse, žileti kao ogrlice , crne usne, poderane traperice i mrežaste čarape, i *Doc Martenove* čizme. Specifične su frizure bile njihove "irokeze'' sa crvenim i zelenim vrhovima.

Godine 1978. pariški *prêt-à-porter* dizajneri, prije svega Claude Montana, doveli su vojsku i punk pogled na modnu pistu. Široka "moćna" ramena i prevelike haljine pokrenuli su novu modnu siluetu koja će postati karakterističan stil 1980-ih.

Američka knjiga "Haljina za uspjeh" Johna Molloya iz 1975. godine davala je izgnanicima iz hipi kulture savjete o tome kako se plasirati na tržište s pravom odjećom, o snazi bijele košulje, o tome kako protumačiti kodove kravata, i kako to učiniti u "velikom poslovanju". Dvije godine kasnije, 1977., slijedio je Molloyjev nastavak, Ženska haljina za uspjeh.

- Slika 76:

Kenzo Takada, puloveri

https://www.pinterest.com/pin/315252042660554031/

LABEL: JAP PARIS TOKYO

1970. g.

1970-im godinama visoka moda prestaje biti izvor novih trendova, a '' *Prêt à porter''* zauzima njeno mjesto.

- slika 77:

Daniel Hechter, Coat

https://www.pinterest.com/pin/329748003960085963/

LABEL: daniel hechter paris

1970. g

- slika 78:

https://www.pinterest.com/pin/304696731030981487/

Levi's, Jeans

LABEL: Levi's

1971. g

- *patchwork* od svijetlo i tamnom plavog denima

- Slika 79:

https://www.pinterest.com/pin/432908582924804160/

-Georgio Sant' Angelo, Tunika i hlače (LIJEVO)

LABEL: SANT' ANGELO

1971

-Stephen Burrows, Tunika i hlače (DESNO)

LABEL: stephen burrows

1970.g

- Slika 80:

Vivienne Westwood and Malcolm McLaren / Seditionaries, Majica

https://www.pinterest.com/pin/351632683403506855/

LABEL: SEDS 430 King's Rd., Chelsea tel : 3510764

1977. g.

-iz butika Vivienne Westwood i Malcolma McLaren, koji je lansirao grupu Sex Pistols. Njihova kombinacija muzike i mode zaslužila

4.9. 1980. GODINE

Modna silueta osamdesetih definirana je prevelikim, voluminoznim "puf" rukavima i širokim podstavljenim ramenima koji su se podudarali s borbom za jednakost žena i njihovih prava . Čak i večernja odjeća, koja je naglašavana nisko rezanim vratnim izrezom i uskim strukom, morala je imati podstavljena ramena. Porubi više nisu bili problem. Tinejdžeri su nosili labave mini haljine, ali općenito suknje koje su se širile ispod koljena do duljine listova. Žene su nosile muške jakne, kratke *"bell hop"* [16] jakne ili jakne sa širokim ramenima. U isto vrijeme, moda je postala znak prestiža i statusnog simbola, najbolje predstavljenog oznakama robnih marki, i sklonosti koži, krznu i zlatnoj boji modnih dodataka.

Japanski avangardni dizajneri, koji su privukli veliku pozornost u Europi tijekom osamdesetih godina, bili su u oštroj suprotnosti s tim trendom. U tradiciji japanske odjeće, Yohji Yamamoto je labavo omotavao tkanine po tijelu. Godine 1981. modna kuća Rei Kawakubo "*Comme des Garçons"* dovela je u pitanje cijelu zapadnjačku modnu estetiku. Odrezala je suknje u lepršave trake, poderala materijal, spojila ih zajedno, i presavijala u križ. Dominirala je crna i siva boja. Issey Miyake bio je poznat po vrlo eksperimentalnoj upotrebi materijala i metoda, što su pokazali njegovi korpici od ratana koji su inspirirani samurajskim oklopom iz 1982. godine, kao i po svojoj prvoj kolekciju "Pleats Please" iz 1989. godine.

Godine 1983. Karl Lagerfeld postao je dizajner modne kuće "Chanel". Preradio je legendarni Chanel odijelo kako bi bio nov i jednostavan, dodavši kožne suknje i hlače. Pariški dizajneri ponudili su novu svijest o tijelu kao alternativu ludilu za predimenzioniranom.

Thierry Mugler je zasjao korzet-odjelom i odjećom za sirene, Jean-Paulom Gaultierom s tajicama boje kože i Azzedine Alaïa s pripijenom vezanom odjećom.

[16] Bell Hop jakna- jakna nalik na jakne hotelijerskih radnika, tzv. Bell boy.

Američki stil dizajnera postao je sinonim za sportsku odjeću i čisti šik. Ralph Lauren modernizirao je tradicionalno konceptom *"country-style*". Donna Karan bila je cijenjena zbog funkcionalne "cjelodnevne mode" s jersey bodijima umjesto bluzama.

Calvin Klein smatra se izumiteljem dizajnerskih traperica.

Glazbena scena pružila je sve više i više stilskih modela. Pop ikona Madonna bila je fascinantna kao suvremena Marilyn Monroe. Njezin izgled u korzetu bio je poticaj ludosti rublja kao vanjske odjeće s korzetima.

Zaluđenost fitnessom imala je najveći utjecaj na svakodnevnu modu krajem 1980-ih. Grijači nogu balerina, aerobic tajice i hlače biciklista pojavile su se svakodnevnom oblačenju. Tajice koje su dostupne u najluđim uzorcima, najglasnije boje i najsjajnije rastezljive tkanine, nosile su se s blejzerima ili dugim puloverima.

Krajem desetljeća, dugi blejzer s ravnom suknjom do koljena i crnim neprozirnim čarapama postao je klasična ženska poslovna odjeća. Večernja moda i oživljavanje koktel haljine bili su, nasuprot tome, naglašeno ženstvene. Christian Lacroix, čija je prva izložba visoke mode 1987. donijela mahnitost boja, postao je majstor koktel haljina s nevjerojatnim, kratkim tutama(kratka baletna suknja) i balonskim suknjama.

Kao odgovor na masovne kampanje za prava životinja, nošenje krzna postalo je "pitanje savjesti", čineći šarene lažne krzno i prošivene kapute modernim

- Slika 81:

https://www.pinterest.com/pin/688628599248104111/

Jean Paul Gaultier, Dress

LABEL: Jean – Paul GAULTIER pour GIBO

Proljeće/ Ljeto 1987. g

- Crveni svileni saten, najlon i likra u kombinaciji.
- Jean Paul Gaultier 80-ih uzima ono što je predviđeno da bude donje rublje, kao što su korzeti i pojasi i preobraća to u vanjske odjevne komade kao što su haljine, topovi itd.
- Ovim trendom pokušava se naglasiti ljepota zdravog, fit tijela.

Thierry Mugler debitirao je 1973. godine i imao je najveći utjecaj na *"power dressing"*.

Snažan, sexy dizajn pripomogao je definiciji savršene slike žene. Debelo punjenje na ramenima, tipično za 1980-e godine stvara izgled oštre trokut siluete.

- Slika 82:

Thierry Mugler, Jakne

https://www.pinterest.com/pin/499266308675543918/

LABEL: Thierry Mugler PARIS

➔ lijevo : Jesen/ Zima 1988. g
kombinacija žutog poliestera i triacetat

➔ sredina: Proljeće/ Ljeto 1990. g
vuneni gabarden patchwork

➔ desno: Kasne 1980-e g.
losos rozi vuneni gabarden, visoki ovratnik

- Slika 83:

Giorgio Armani, Pantsuit

https://www.pinterest.com/pin/304696731031060350/

LABEL: GIORGIO ARMANI

1985.-1989. g

-obzirom na to da je sve više žena počelo raditi, odjeća koju su nosile trebala se tome prilagoditi.

Armani je dizajnirao odijela rađena po mjeri blagih linija, bez krutih dijelova.

- Slika 84:

Vivienne Westwood, Top and skirt

https://www.pinterest.com/pin/479914904034669060/

Proljeće / Ljeto 1986. g

- Slika 85:

https://www.pinterest.com/pin/339881103122270338/

Tokio Kumagai, Pumps

LABEL: TOKIO KUMAGAI PARIS

1984. g.

→ ove cipele inspirirane su skulpturom "Le Baiser", Constantin Brancusi; lijevo je profil žene, a desno muškarca.

- slika 86:

Karl Lagerfeld, Chloé, haljina

https://www.pinterest.com/pin/531072981039206761/

LABEL: Chloé

Jesen/ Zima 1983. g

U listopadu 1982. godine, Kawakubo i Yamamoto održali su svoju drugu reviju. Stil koji je debitirao te godine bio je sa neutralnim bojama, poput krpa, pun rupa. Njihovim kolekcijama u modi se uvode nazivi *"boro look"* ,[17]*"beggar look"* [18]*i "ragged look"*[19]. Ovi modeli izražavaju japanski koncept ljepote, ljepote svijesti siromaštva i bijede.

- slika 87:

Yohji Yamamoto, Jacket, Dress and Pants

https://www.pinterest.com/pin/338262622008682459/

LABEL: Yohji Yamamoto

Proljeće/ Ljeto 1983. g

- slika 88:

Rei Kawakubo/ Comme des Garçons, Sweaters and Skirt

https://www.pinterest.com/pin/105342078757643164/?lp=true

LABEL: tricot COMME des GARCONS

Jesen/ Zima 1983. g

[17] Boro look – stil okarakteriziran mnoštvom patchworka, korigiranom i repariranom odjećom
[18] Beggar look- stil okarakteriziran rupama, poderotinama, oponašanje siromaštva
[19] Ragged look- stil poderane odjećom nejednolike površine.

- Slika 89:

Issey Miyake, "Tattoo Body" Body Stocking

https://www.pinterest.com/pin/510243832780968907/

Jesen/ Zima 1898. g

- Slika 90:

Issey Miyake, Haljina

https://www.pinterest.com/pin/625859679444561731/

Jesen/ Zima 1989. g

4.9. 1990. GODINE

Početkom devedesetih godina prošlog stoljeća belgijski dizajneri Anne Demeulemeester i Martin Margiela započeli su novi stilski smjer s pojavom grungea i siromašnog izgleda, čineći Antwerp, u kojem su također bili i dizajneri Dries Van Noten, Dirk Bikkembergs i Walter Van Beirendock, novi modni centar. Engleska dizajnerica Vivianne Westwood konačno je dobila međunarodno priznanje za svoje odvažne reinterpretacije povijesnih stilova. Londonski novopridošli John Galliano i Alexander McQueen potvrdili su se kao glavni dizajneri u Christianu Dioru i Givenchyju u Parizu. Jean-Paul Gaultier je i dalje bio vrlo uspješan dizajnirajući donje rublje, osobito s Madonnom u središtu. Modna paleta talijanskog dizajnera Giannija Versacea protezala se od neobaroknih uzoraka do "bondage'[20] stila, dok je kuća Guccia, pod vodstvom teksaškog Toma Forda, kombinirala purizam i erotiku. Miuccia Prada se uhvatila, sa svojim stilom "lošeg ukusa" i uspješnim ponovnim pokretanjem prošlih stilova. Giorgio Armani ostao je majstor purizma, dok su Dolce & Gabbana slavili žensku erotiku crnim donjim rubljem i životinjskim otiscima. Jill Sanders iz Hamburga usavršila je svoj minimalizam na međunarodnim priznanjima. Austrijski dizajner Helmut Lang uspostavio se u New Yorku; njegov prozirni izgled i njegove minimalističke crte dali su novi poticaj modi. Uz dizajnere, supermodeli, poput Claudie Schiffer, Naomi Campbell, Linde Evangelista i Cindy Crawford, bili su u središtu svih modnih događanja.

U svakodnevnoj modi, tajice, u svim bojama i uzorcima, dominirale su početkom desetljeća. Nošeni pod stilski prozirnim suknjama dužine listova i dugim blejzerima u raznobojnim blokovima, gamaše su diskretno prekrivale noge. Prozirni izgled donekle se pojavio u svakodnevnoj modi, prekriven čipkastim trenirkama, *bustiersima* i grudnjacima. Krajem desetljeća prihvaćene su naborane košulje, poderani rubovi i šavovi iznutra prema van. '*'baguette''* torbice [21] koju je objavio Fendi, donijela je torbicu, nakon dva desetljeća ruksaka, u modnu pozornicu.

[20] Bondage stil – punk stil koji obuhvaća hlače sa sigurnosnicama, poderanu odjeću itd.

[21] Baguette torbice -mala, ručna torba, uglavnom pravokutnog oblika, čistih linija dizajnirana od strane modne marke Fendi.

Marketing brendova postaje sve važniji: odrasli favoriziraju Louis Vuitton, Hermes ili Escada, a tinejdžere oba spola koji favoriziraju sportske marke poput Diesel, Chiemsee, Burton, Nike, Adidas ili Levi's.

- slika 91:

Issey Miyake, Coat

https://www.pinterest.co.uk/pin/115756652895276194/

LABEL: ISSEY MIYAKE

Proljeće/ Ljeto 1995. g

- slika 92:

Issey Miyake, Dress

https://www.pinterest.com/pin/527836018826271119/

LABEL: ISSEY MIYAKE

Proljeće / Ljeto 1998. g

-u ovom dizajnu prepoznaje se Miyakeev interes prema funkcijama pletiva; rađanje A'POC-a.

"Ne ono što je već viđeno, ne ono što se ponavlja, umjesto toga, nova otkrića koja gledaju prema budućnosti koja su oslobađajuća i živa“.

Ovdje su *outfiti* sa jastučićima ušivenim iznutra, čineći nepravilne oblike na površini odjeće. Moda dvadesetog stoljeća otkriva tijelo.

Kawakubo se trudi osloboditi tijela iz forme i otkriti nove oblike.

- slika 93:

Rei Kawakubo/ Comme des Garçons,

https://www.pinterest.com/pin/538320961705644752/

Haljina

LABEL: COMME DES GARCONS

Proljeće/ Ljeto 1997. g

- Slika 94:

Rei Kawakubo/ Comme des Garçons, Haljina

https://www.pinterest.com/pin/207165651594986711/

LABEL: COMME des GARCONS NOIR

Proljeće / Ljeto 1991. g

-Iako se radi o formi tipičnog zapadnjačkog stil,

tkanina je napravljena od strane japanskog "yuzen " kimono slikara.

- Slika 95:

Yohji Yamamoto, Haljina

https://www.pinterest.com/pin/245798092148932075/

LABEL: yohji yamamoto

Proljeće/ Ljeto 1995. g

-Yamamoto preispituje odnos između kimona i kimono remena te ih aplicira na moderne odjevne predmete.

- slika 96:

John Galliano, Ensembles

https://www.pinterest.com/pin/403353710346189479/

LABEL: John Galliano

Jesen/ Zima 1994. g

Obzirom na to da slika Japana ne prestaje biti izvor inspiracije dizajnerima u svijetu, 1990 godine Galliano koristi prozirne materijale, mini forme i podvezice kako bi dizajnirao *sexy geisha* djevojku modernih vremena.

- Slika 97:

Tom Ford, Gucci, suknja

https://www.pinterest.com/pin/480548222724494089/

LABEL: GUCCI

Proljeće/ Ljeto 1999

- slika 98:

Junya Watanabe, haljina i suknja

https://www.pinterest.com/pin/327215347708018 61/

LABEL: JUNYA WATANABE COMME

des GARCONS

Jesen/ Zima 1998. g

-forma suknje postignuta žicom

- slika 99:

Yohji Yamamoto, haljina

https://www.pinterest.com/pin/398850110747654721/

LABEL: Yohji Yamamoto

Proljeće/ Ljeto 1999 g

-forma haljine postignuta plastičnim umetcima.

Modni dizajneri nastavljaju tragati za različitim oblicima i formama u odijevanju. Krajem 20-tog stoljeća, razvitkom tehnologija razvijaju se i nove metode oblikovanja koje su prikazane na slici 98 i 99.

- Slika 100:

Maurizio Galante, Pulover

https://www.pinterest.com/pin/400679698076680296/

LABEL: MAURIZIO GALANTE

Jesen/ Zima 1994. g

-pulover od ''shibori'' Japanske upletene i obojane svile koja pruža osjećaj novog prilikom opipavanja.

- Slika 101:

Yohji Yamamoto, haljina

https://www.pinterest.com/pin/424324214732287 20/

LABEL: Yohji Yamamoto

Proljeće/ Jesen 1998. g

-ova haljina nije dobivena niti ušicima niti krojenjem, već jednostavnom tehnikom izokretanja i rolanja materijala kojime se postigao željeni efekt.

- Slika 102:

Yohji Yamamoto, haljina

https://www.pinterest.com/pin/462674561697904543/

LABEL: Yohji Yamamoto

Jesen/ Zima 1996. g

-asimetrična haljina

- Slika 103:

Yohji Yamamoto, haljina

https://www.pinterest.com/pin/470344754807122241/

LABEL: Yohji Yamamoto

Jesen/ Zima 1991. g

-drvena haljina

Opasnost od ugrožavanja zemljine atmosfere strah je koji se javio krajem 20. stoljeća. Radi toga funkcija odjeće bila je da zaštiti tijelo.

- Slika 104:

Kosuke Tsumura, kaput "final home"

https://www.pinterest.com/pin/211174967003958/

LABEL: FINAL HOME

1994. g

- Slika 105:

Martin Margiela, kaput

https://www.pinterest.com/pin/492722015480804752/

Jesen/ Zima 1999. g

4.ZAKLJUČAK

20. je stoljeće u modnom svijetu svakako označilo početak novih trendova. Tako su u 20-tim godinama žene, u želji za jednakošću s muškarcima, prestale nositi korzete i počele nositi hlače koje je prvi predstavio Chanel. Također, u 30-im godinama pojavljuje se patent i grudnjak te poslovne žene počinju nositi odijela. Nadalje, u 40-im godinama popularne su hlače visokoga struka, cipele na punu petu, iako je najvažniji novitet svakako bikini. U kasnim 40-im modnim svijetom dominira Dior koji predstavlja haljine u obliku pješčanog sata, kao i večernje haljine bez naramenica. U 60-im godinama moda postaje sve liberalnija. Počinju se nositi mini suknje i visoke čizme. Svojevrsna ikona toga razdoblja postaje Twiggy koja prekida trend raskošnih oblina iz 50-ih. Također, u tom se razdoblju počinju nositi kožne jakne. Razdoblje 70-ih obilježio je *hippie* pokret i *disco* stil što je podrazumijevalo odijevanje u vruće hlačice, široke trapez hlače i košulje, kao i velike ovalne naočale, pretjerivanje sa šljokicama, blještavilom tila i visokih potpetica posebice karakterističnih za *disco* stil. U 80-im prevladavaju fluorescentne boje, lateks, tajice, odjeća ima ulični karakter, a modna je ikona toga razdoblja Madonna. Iako je svako stoljeće u modni donijelo novitete i odredilo buduće modne trendove, moda 20. st. svakako je obilježila modni put dizajnera i trendova na koje nailazimo i danas.

5.MOJA INSPIRACIJA KOLEKCIJOM

Svakim razdobljem sam bila inspirirana podjednako, intrigirao je način na koji su pojedini dizajneri iskakali iz okvira svakodnevnice i izdizali se dobivajući ne uvijek pozitivan odgovor publike na određene kreacije sve dok neke od istih nisu postali baš to, svakodnevnica.

6. LITERATURA

1. TASCHEN, The Collection of the Kyoto Costume Institute, FASHION, A History from the 18th to the 20th Century; Volume II: 20th Century

2. https://fashion-history.lovetoknow.com/fashion-history-eras/twentieth-century-fashion?fbclid=IwAR0O1THhUjslY3V4mhqNrBsCmmCtqRcKdAcSHsY1deeq0-CZw0HsAOOX9RI

3. http://www.vam.ac.uk/content/articles/i/introduction-to-20th-century-fashion/?fbclid=IwAR3DlQfo3Z6CPaKD2sJlHRPUVsPNs73uB1B0jnGYhEv_S20VISpgDEYR7nw

4. http://www.vam.ac.uk/content/articles/h/history-of-fashion-1900-1970/?fbclid=IwAR0T-o_5VM9llOdo7_kQC-etR8o9dtgPgel37qb1rqwrfp98YFqLV0RUR1s

5. http://fashionthroughtheyears.weebly.com/1910-1919.html?fbclid=IwAR1O7UWzUH9p4KP3HCK7x83OYnftZiZjtzF2rzyBPtdHT4Fr1MR08jqHwjI

6. https://artsandculture.google.com/exhibit/iAJC79XxZr8XKg?fbclid=IwAR1r-_bSAsQbaygskXfhMIWhBO_dnGYGalZG6tPQOjt4s7_Nhyl42kwtxrU

7. https://www.modnivrisak.com/clanci/dizajneri/upoznajte-drevnu-indonezansku-tehniku-batik.html

_____

Ime i prezime studenta/ice

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je _____

(vrsta rada)

isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Student/ica:

U Zagrebu,_____ _____

(potpis)